

Latviesch u Awises.

Nr. 22. Zettortdeenā 31mā Meijs 1834.

Taunas sinnas.

Deenaswiddejā Kreewu = semmē naakti no 24tas us 25tas deenas April mehnescħa tappe magkeniht semmes = trihzeschana mannta. Ta trihzeschana no wakkar = pusses us rihta = pussi aisswilfahs, tikkai $\frac{1}{12}$ minuhtes duhreja un pee tahm pilsehtahm Ifmail un Rischenew wiss-skaidraki mannama bija. Deenu papreeskħ gau-schi filts laiks un strehkeem mass leetinsħ biha biss. — Par rudseem, kā tee dasħħas weetās schogadd stahw, meħs effam saklausjuschi: Baldohne til labbi stahwoht, kā jau paschi semmes = wiħri leelijoht; Reħwel ē brangi, *) Baufkā stipra bet retta rudsu = saħle us-augusti eshoht. — Pee Baldohnes tinnekla = fah-puri abħbela = seedeem leelu skahdi darroht, jau pahri gaddi. No seedeem seeda = lappinas pawiss-fam nenokħħit; winnas neisplattijusħeesh falippusħas; katra d'selgħan = baltu kahpuri atroħ, kas auglu teħre. — Par pagaddeem dsird no Reħ-wel, tur eshoht uppes jau Webruar mehnexi walla għajnejħas un tee pluhdi, kas zaur pahr-mett' angħi un mihksti għolosħu finegu warren ahtri augusti, tur eshoht dauds skahdes padarrijuuschi. Up Niħgas pirmās deenās Mei mehnexi leels kaltums semmes = taudis behdinaja, drihsdrihsahm woi maktiġi karċċi bija, woi atkal aktsta is-Sħaħxa sejjems puhhe; retti azz'mirkla nosuħams leetinsħ biha, kien = uppes Wahzsemmē eshoht seħħele no debbesim lihx-jusi; laikam d'seltans seeda = putteklis, kas, kamehr fuuß bija, gaifha liddinaja, bet ar leetu semmē kritte. Zarizinfkājā un Saratow-

skajā aprinki, Saratowskajā gubernementi Kreewu = semmē 21mā un 22trā deenā Merz mehnescħa un 8ta un 11ta deenā April mehnescħa zehlehs nahwiga auka ar finegu un leetu, un zilweki un loħpi us lau-keem nahwi atradde. Reħwel ē schogadd 6ta deenā Mei mehn. pirmo teħvaini dsirdeja.

— Dauds weetās Wahz = un Ollender u-semmē tahdi nabbaga lautini, kas wissai ne-spħejzigi nar, un kas kautko wehl spħeji darriħt, jeb arri tahdi, kas zaur kahdahm sliftahm eera-sħahm paqaulei negeldiġi palikkuschi, teek weenā pasħħa fahdsħa fapulżinati, tur fatram peħġi farwa spħekka, sawas faprofħanas un waijadist-bas darbs un pelna, ka arri walla un warre-sħana, few faru, fatram paſčam peederrigu, ihpaſčum u pelniħt un fraħt, doħta un parahdi-ta un tee no labbeem us-raugeem, mahzitajeem un ahrsteira garrigi un meefigi dseedeti un us lab-baku zettu westi. Tħadhus zeemus, kas ihpaſči winnu labbad buhweli, par nabbagu = fah-dschahm (wahziski: Urmenkolonien) noſau. No Ollender u = semmes raksta, tur wissōs nabbaga = fahdsħoħ kohpā 1834ta għadda eefahkumā d'sħwojuschi 8322 dwejseles, un teem jau p eerrejuschi pawissam 101 firgi un 2550 aitas.

— Gan lausħu dauds, gan mantas mas; bet labba kien, ka kaut-nekas! — Niħġa poli-zeje diwus kurlmeħniżi zilwekus bes — passes atraddu. Tee leekħas peħġi drehbejn Leisħa semneeki effam. Walidħschana winneem eepreeskħ ruħmi un usturri dewiñ un teesas us-sauku, peħġi winneem mekleħt, no furrenes tee paśud-duschi.

Kreewu = semmē pee pilseħtas Skulen 24ta April semmes = trihzeschana tappe mannta un semmes = eekħħas ruħħschana dsirdet, kas no loħdes (N. W.) us tħarrin = (S. O.) pusses aisswilfahs un $\frac{1}{3}$ minuhtes duhreja.

*) Urri waqqaraji tur labbi stahwoht liħo f'shim.

Preefsch ne ilgu laiku Schweiざaru-se m m e
Graubintnes aprinki no weena, ne tahlu no ta
zeema Welsberg (Akminkalm) stahwoscha fal
na bija leels gabbals noplifis un us zeema pufi
gahsees, bet scho wehl ne-apfahdejis. Taggad
draud 100 reisi leelaka dalta no falna tam jau
Frittuscam gabbalam pakkal us pascha zeema
wirfū gahstes, un weenumehr falnam atdrup
leeli akmina-blukki, ne masaki, ka labbi freetna
semneeka rijs. Jau zaur tahdu drupschanu ta
Falna appaksch-pusse jeb eefahkums 600 pehdas
zeemam tuvaku danahze, tee kluppi, gravi un
plihsumi zittu pehdu plaschaki palikfuschi un —
Deewam schehl! — pats falna zekkuls jau 25
pehdas us zeema pufi pahrfahrees. Gedishwo
taji nabbadsini jau schahdās bailibās dohma ar
fawu kustinajamu mantu us nahburga zeemeem
isbehgt un fawam dsummeklam, fawahm era
stahm mahjinahm, faweeem eestrahdateem lau
keem un kohpteeem dahrseem ar behdigu firbi mug
guru greest. — Waldischana nu aissuhijisti
dabbas-gudru mehrneku, lai tas apfakta wifsu
buhschanu un nosafka, zifdrihs ta peeminneta
zekula frischana gaidama (bihstama) un ja wifsch
Kristu, woi zeemam wirfū gahstohs? — Tahaku
sinnu dabbujuschi mehs nemittesimees, faweeem
mihleem lassitajeem, kas Akminkalmzeemā notiz
jis, stahstiht.

Prubfch ös, Bunzlaw a pilsehtā, 4tā
Met deenā rihtā pulksten feschohs redseja fawadi
Kaistu uggunainu sīhmi pee debbesim.

Wahz se m m e schogadd zilweks, gohwja
(kam pee tesmeneem bakkas bija) peenu dsehris,
nelikta bakkas dabbuja.

Sprantfch u-se m m e, pee pilsehtas Wa
Langsien zetta-gahjejs ar tulla waktneekeem
Fildā kritte, un kad tee nu to rausiija un stupri ar
winnu bahrehs, winna suns, kas no kartuscha
(wahz „Pudel“) flakkas effam rahbijahs, fawu
lungu aissahweja. Us reisi weens no teem tulli
neekeem eestattija, funnam oukla no wehdera
karrotees laukā. Nu schuhkari zetta-wihru at
stahje, sunni sagrahbe, to ismekleja un atradde,
tas ta islizzees kartuscha effoht gluddens, teews

zittas flakkas funnihts, bet tikkai jehra kaschohka
eefchuhstihts un wifsapfahrt dahrgahm, netullo
tahm prezehm apwihihihts. Einams, ka funni
ar wifsu winnam peelihpamu mantu aiswedde
us tulluhsi. Weens, tahs pilsehtas eedishwo
tajis zellineekam dewe padohmu, lai nu muhzoht
meschā. Tas atbildeja: labbak es gribbu faru
strahpi, lai arr til leela buhtu, zeest woi mak
sahf par to, ka liskumus esmu pahrfahpis, neka
faru sunni, kas mannis tik usstizzigi mihlo, at
staht. Un wifsch gahje faram funnam pats no
labba prahtha pakkal, tulluhsha zeetuma = kam
bari eekschā. — Woi mas tahdu gaddahs, kas
labprahf schahdā notikumā woi seewu, woi
behrnu, woi draugu buhtu atstahjuschi schuhku
ra naggōs? —

Turku = se m m e, zeemā, netahl no Smir
nas, baggats wihrs bija atstahjis fawu 2 gad
dus wezzu behrnu kalpa pasargā. Behrns,
dahrgās drakhnās eewihihts, selta naudahm ap
puschfota zeppurite galwā, sehdeja pagalma.
Kalps, us masu brihtinu behrnu atstahjis un at
pakkal nahzis, behrnu wairs ne-atrohd. Wifa
mekleschana bija welti. Tehws nogahje pee tahs
weetas fer afki hr a jeb teefas funga Smirnas
pilsehtā, tam fawas behdas fuhsedams un pa
lihgu luhgdaans. Serafihrs fawā firbi spreede,
tas behrns nefur tahku nebuhschoht aissnets, bet
turpat no tiwineekeem nosagts. Suhtija wehst
neeku us zeemu, un likke to imamu jeb zeema
preesteri tannī brihdi, kad draudse pahtarōs fa
pulzingajusees, wiffeem dsirdoht pee sevis us
pilli aizinah. Atnahfucham imamam paweh
leja, lai rihtā atkal atnahfahrt un to zilveku ar
wahrdū peerahdoht, kas wifspirmajis winnu wai
zajis, kahdas leetas labbad serafihrs winnu faw
zis. Jo wezza sinnama leeta, Turki pawiffam
ne effoht kahri, jo jaunu dabbuhrt dsirdeht, un
tas, kusch prassihis, to laikam sinnama firbs
kaukahdas wainas dehl us waizafchamu dsihis.
Tadehl arri, ka imams atkal metfchedi jeb
bañizā eegahje, winnu weens pats waizaja,
dehl ka serafihrs winnu wehstis? Imams at
bildeja gohdam kauko un dewe serafihram to
peekohdmatu sinnu. Tautatajs tilke apzeeti

nahts, winna mahja ismekleta un appatsch
winna sleekschna ta nobendeta behrna pabahsts
lihks atrafs. Laundarritajs, tivajs nahburgs
ta gruhti apbehdinata tehwa, tifke us weetas
noslihziants.

Andr. Krastin.

At bildenfchanas un us minneschanas
to fmeeklu jautafchanu un mih=
flu eekfch Nr. 21.

- 1) Alibals woi atskanna.
- 2) Debbes-walstibä.
- 3) Gleemesis, jo tas sawur nammur (schkif-
stiu) pats ness.
- 4) Rad fasallis.
- 5) Noäsa schkirstä.
- 6) Meita.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no Derpera Mehmelmuischas pagasta teefas wissi
parradu deweji ta fainneeka schihs muischas Lschun-
tanu Mahrtina, kas sawas mahjas dehl nespelzibas
sawus parradus ismaksah un dehl truhkuma ta mahju
inventariuma ilgaki walddit nespelz, usaizinati, lai
sawas parradu prassifchanas lihds 7to September meh-
nescha deenu f. g. pee schahs pagasta teefas simamu
dorra.

Derper Mehmelmuischas pagasta teefas tannu 7tä
Mei 1834,

(T. S.) † † Klugha Kristap, pagasta wezzakais.

(Nr. 14.) Joseph Burchard, pagasta teefas frih-
weris.

* * *

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee ta
Jaun-Sekfahthes fainneeka Rippitu Turra buhtu, kas
inventariuma truhkuma un magasihnes parradu dehl
sawas mahjas nodewis, usaizinati, lai lihds 2tro Juli
mehnescha pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Jaun-Sekfahthes pagasta teefas 11tä Mei 1834. 2
(T. S.) † † Padambe Krist, pagasta wezzakais.

(Nr. 11.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas
frihweris.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no Wezzu muischas pagasta teefas wissi parradu
deweji ta nomirruscha Trappes muischas (Breden)
fainneeka Grantinu Krischjahn, par kurra mantu
parradu dehl konkurse spreesta, usaizinati, pee saude-
fhanas sawas teefas diwju mehneschu starpä, prohti
lihds 2oto Juli f. g. ar sawahm prassifchanahm un
winnu peerahdischanahm scheitan peeteiktees.

Wezzu muischas pagasta teefas 18tä Mei 1834. 3

(T. S.) M. Stehni, peeschedetais.
(Nr. 165.) Kunien, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Leelas Seffawas pagasta teefas tohp wissi tee,
kam kahdas parradu prassifchanas pee ta Leelas Seffawas
fainneeka Puhrizzu Krischjahn buhtu, kas fa-
was mahjas nespelzibas dehl atstahjis un par kurra
mantu parradu labbad zaur schihs deenas spreeduma
konkursis nolikts tappis, usaizinati, lai lihds 7to Juli
f. g. scheit peeteizahs, ar to pamahzischau, ka weh-
laki neweens wairs netaps peenemets.

Leelas Seffawas pagasta teefas 7tä Mei 1834. 3

(T. S.) † † Siebart Jahn, pagasta wezzakais.
(Nr. 81.) F. Heinz, pagasta teefas frihweris.

* * *

Zaur scho fluddinafchanu tohp wisseem, kam kahdas
tafnas prassifchanas un mekleschanas pee ta Rektes
Kahrla buhtu, kuschlihds schim Heidenes Rektes
mahjas par fainneku bijis un tahs paschas nespelzibas
dehl nodewis, — par sunau un wehralischau
simams darrichts, lai ar sawahm parradu meklescha-
nahm wisswehlaki lihds 21mo Juli 1834 pee Heidenes
(Wirkus muischas) pagasta teefas peeteizahs, jo pehz
schi termina neweens wairs netaps dsirdechis.
Heidené, 19tä Mei 1834. 3

Raiku Turris, pagasta wezzakais.
(Nr. 52.) C. J. Everts, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Wezaules pagasta teefas tohp wissi tee, kam
tafnas parradu prassifchanas pee teem Wezaules muis-
chases fainnekeem Pawahru Kriswisse Fehkaba un Kreis-
lenu Scherwel Jahn buhtu, kas nespelzibas un in-
ventariuma truhkuma dehl paschi sawas mahjas atde-
wischis un par kurra mantahm konkurse nolikta, usaiz-
inati, lai wisswehlaki lihds 22tro Juhui f. g. pee
schihs teefas peeteizahs, jo pehz nolikta termina ne-
weens wairs netaps peenemets.

Wezaules pagasta teefas 11tä Mei 1834. 3

(T. S.) Punnen Krist, pagasta wezzakais.
(Nr. 60.) F. Rouhet, pagasta teefas frihweris.

No Wezfaules pagasta teesas tohp wissi tee, kam taifnas prassifchanas pee ta nomirruscha fainneeka Purmalu Zehkaba buhtu, par kura mantu inventariuma truhkuma dehl konkurse nospreesta, usaizinati, lai wisswehlaki libds 22to Fuhni f. g. pee schihs teesas peeteizahs, jo pehz nolikta termina neweens wairs netaps peenemts.

Wezfaules pagasta teesa 11tā Mei 1834.

(L. S.) Punnen Krist, pagasta wezzakais.

(Nr. 61.) J. Rousset, pagasta teesas frihweris.

* * *

No Dohbeles pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee ta Miltinu muischias fainneeka Lauku Krishjahna buhtu, kas sawas mahjas nesphezbias dehl atdewis, usfaulti, lai wisswehlaki libds 9to Fuhni f. g. pee schihs pagasta teesas peeteizahs, ar to pamahzishanu, ka wehlaki neweens wairs netaps peenemts.

Dohbeles pagasta teesa 12tā Mei 1834.

Carl Blumenfeldt, pagasta wezzakais.

(Nr. 413.) L. Everts, pagasta teesas frihweris.

* * *

No Baufkas pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee teem schinni gadda nomirruscheem Krohna Mehmeles muischias fainneefem Wilzinu jeb Matschenu Geddarta un Vosnizkalnu Klimka Atta un wiina seewahni buhtu, usfaulti, lai wisswehlaki libds 28to Fuhni f. g. pee schihs teesas peeteizahs, ar to pamahzishanu, ka wehlaki neweens wairs netaps peenemts.

Baufkas pagasta teesa 21ma Mei 1834.

Gedart Strehl, pagasta wezzakais.

(Nr. 184.) Fr. Lez, pagasta teesas frihweris.

* * *

Wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassifchanas pee ta nomirruscha Bukaisches fainneeka Lauku Ogle Anfa buhtu, tohp scheit usaizinati, lai libds 20to Juli f. g. pee schihs pagasta teesas peeteizahs. Kas to nedarrihs, wehlaki wairs netaps peenemts.

Bukaisches pagasta teesa 26tā Mei 1834.

† † † Fahnait Sahmel, pagasta wezzakais.

(Nr. 14.) J. G. Lindemann, pagasta teesas frihweris.

Kad us augstaku pawehleschanu to pee tahs Krohna Alswanges muischias peederrigu uhdens: un sahgu-fudmallu wehl weenreis eelfsch wairakfohlischanas us weenu gaddu, tas irr, no Fahneem 1834 libds 1835, islikt buhs un tadehl tas tohrga termihns tanns 28tā un tas peretohrga termihns tanns 29tā f. m. pee tahs Alswanges pagasta teesas noturrehrt tapas, — tad tohp tas teem, kas schaas fudmallas us renti nemt griffetu, zaur scho ar to peerahdischanu sinnams darrihs, ka tahs tuwalas nolihgshanas tadehl tanns tohrga termihns schepat sinnabt dabbujamas irr.

Alswanges pagasta teesa 18tā Mei 1834.

† † † Eschihme Pehter, peesehdetais.
(Nr. 88.) E. G. Menzendorff, Krohna pagasta teesas frihweris.

* * *

Wezzas Abguldes muischias Rimmeiku mahjas tapas 4tā Juni f. g. pehz pufseleenas lohpi, sirgi, aitas un pee semmes darba wajadsigi rihki (Carrami rihki) us uh-trupi pahrdohti.

Wezzas Abguldes pagasta teesa, 21mā Mei 1834.

† † † Lahze Willis, pagasta wezzakais.
(Nr. 12.) J. Baumgarten, pagasta teesas frihweris.

* * *

Tai nakti no 15ta us 16tu Mei tam Krohna Kumbara fainneekam Buhriau Chrannim weens behrs sirgs, ar mellu asti un farreem, 9 gaddus wezs, un weens mels sirgs, 11 gaddus wezs, no gannibahm sagts tappis. Kas tam fainneekam schohs sirgus at-tappehs, dobbuhs 6 sudr. rublius.

(Luttrines pagasta teesas appakschrakts.)

Zitta fluddina schana.

Kalna krohgā, kas pee Kalna muischias (Hofzum-berge) peederr, us Schagares leelzetta, tapas 3schā Fuhni f. g. flauzamas gohwis, aitas, ratti un kammanas, wissadas namma leetas un pee mahju buhschanas derrigas leetas us uhtropi pahrdohtas. Schi sinna preeksch teem kam patikschana ko pirktees.

Kalna muischā 17tā Mei 1834.

P. E. Weidmüller.